

Inleiding tot de lijdenspredikaties van 1955, uitgesproken door ds. J.P. Paauwe op 6 februari 1955 te Den Haag

Gezongen: Psalm 92:1, 2 en 3.

Gelezen: De Wet des Heeren; Jesaja 63.

Gebed:

Er was, Heere, in het hart van Uw volk droefheid, en zo behoort het te wezen. Uw volk is een treurend volk. Er wordt gezegd in Uw Getuigenis dat die treuren getekend zouden worden. En nochtans is het een volk dat verblijd is, dat zich verheugt in U, zijn rust, gerechtigheid, vrede gevonden heeft in U en door U. Leer het ons voor het eerst of in toenemende mate verstaan.

Gij hebt ons bewaard. We mogen nog zijn die we zijn, en ondanks alle dreiging is de rust om ons heen nog niet verstoord geworden. Doe ons dan Uw goedheid opmerken, en laat het feit dat Gij goed zijt en goed doet, ons leiden tot U. Laat ons toch niet buiten U kunnen, Heere! Wat is het leven buiten U, zonder geloof, zonder gerechtigheid, zonder ware blijdschap? Het leven buiten U is een zondig leven, het is een ellendig leven, het is een afschuwelijk leven. En nochtans, wij hebben er onze blijdschap in; wij zoeken erin wat wij menen nodig te hebben. Diep, diep zijn we gevallen. O, wat zijn we diep gevallen! Welk een ontaarding is er bij ons vast te stellen.

Door Uw goede voorzienigheid – want Gij houdt niet op ons wel te doen – zijn we aan de morgen van deze, geheel tot Uw dienst afgezonderde dag met elkander vergaderd. Laat het door ons worden opgemerkt, erkend en gewaardeerd. Geef ons Uw Woord te spreken en te horen. Doe ons hier werkzaam zijn tot ere van U en tot heil van onszelf. Het leven is toch zo kort. “Wij vliegen daarheen en het wordt snellijk afgesneden”. Heere, laat toch maar één ding wegen. Eén ding is nodig, één ding blijft nodig.

Treed in het gericht met ons niet. Vergeef ons het onze. Verlos er ons van zoveel als dit mogelijk is. Reinig ons hart en maak ons zuiver van bedoeling.

Gedenk de zieken, rouwdragenden, verpleegden. Gedenk hem die Ge aanvanke-lijk wilde oprichten, voor wie we korte tijd geleden Uw aangezicht trachtten te zoeken. Wil hem verder krachten geven, krachten des lichaams, krachten naar de geest.

Wil Uw Kerk zegenen, uitbreiding geven, hier en elders en waar ook, al was het ook in verre gewesten en onder allerlei volkeren. Ach, doe Uw Rijk komen. Schenk aan de leden van Uw Kerk nieuwe genade en voortdurende bekering tot U.

Gedenk ons volk, de regering, de koninklijke familie. Gedenk de volkeren – Gij weet het, want Gij ziet er op neer – erbarm U, wees in het midden des toorns des ontfermens gedachtig.

Amen.

Gezongen: Psalm 69:2.

Het Paasfeest valt dit jaar op de 10e april. De lijdensweken, de weken waarin het bijzonder wordt stilgestaan bij het lijden en sterven van de Heere Jezus Christus, naderen dus.

Toen Adam gezondigd had, ingegaan was tegen zijn Schepper en het gebod Gods had overtreden, was er aan 's mensen kant geen schijn van hoop meer. Maar God, Wiens raadsplan wonderlijk is, geheel strekkende tot Zijn eer en tot ons behoud, had in de onbegonnen eeuwigheid het voorzien. En zo is Hij tot Adam en Eva gekomen – God komt altijd tot ons, wij niet tot Hem – om hen bekend te maken dat Hij hulp besteld had: “Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar Zaad; Datzelve zal u den kop vermorzelen, en gij zult Het de verzenen vermorzelen”, Genesis 3, het vijftiende vers.

Gedurende eeuwen heeft de Kerk niets anders gehad dan de belofte, deze belofte, de belofte van de zending van Gods Zoon. Zij heeft geleefd in het geloof – of wilt ge, door het geloof – van deze belofte. Ze had de verwachting, een verwachting niet van haarzelf – want van onszelf kunnen we geen verwachting hebben; hebben we haar toch, dan is er bedrog bij ons en misleiding – maar een verwachting van God, van Hem Die immers de verwachting had opgewekt, zodat ze geen kwaad deed door te zeggen: “En nu, wat verwacht ik, o Heere? Mijn hoop, die is op U” (Ps. 39:8). Integendeel, door van God verwachting te hebben, erkende ze God, vatte zij Zijn bedoelingen, Zijn zin en gedachten. En zo had ze onder alle omstandigheden – hoe het ook somtijds scheen tegen te lopen – rust, blijdschap, sterkte, liefde. Er staat: “En Abraham geloofde God, en het is hem gerekend tot rechtvaardigheid” (Rom. 4:3). En wanneer ons het geloof tot gerechtigheid gerekend is, dan is God onze Vader, en geen vader sloeg op teder kroost ooit zijn ontfermend' ogen (Ps. 103:7 ber.) zoals deze Vader dit doet op Zijn volk.

De eeuwen door werd de belofte opnieuw gegeven. Aan zulk een zegen heeft de Kerk behoefte. We drukken dit uit in de bekende psalmverzen van Psalm 121: “Eerst schiep, en sinds bewaarde”. En hoe nu het geloof en al wat ermee in verband staat bewaard wordt, dat merken we wanneer we Lukas 22 lezen: “Simon, Simon, zie, de satan heeft ulieden zeer begeerd om te ziften als de tarwe; maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude” (vs. 31, 32). Opdat uw geloof niet ophoude – zó geschiedt de bewaring.

Maar niet alleen werd de belofte herhaald, ze werd ook uitgebreid, zodat de inhoud van de belofte steeds duidelijker kwam te staan voor het oog, voor het geestelijk oog van de Gemeente des Heeren. God is getrouw. Op Hem kan men aan. Kunt u nog iets noemen waarop men aan kan? Een mens, omstandigheden, wetten? Alleen op God kan men aan. Fris en vrolijk zingt de Kerk hiervan: “God is een toevlucht t' allen tijde” (Ps. 62:5 ber.).

In Galaten 4, het 4e en 5e vers, vinden we de getrouwheid Gods op het duidelijkst uitgedrukt: “Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de Wet, opdat Hij degenen die onder de Wet waren, verlossen zou, en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden”.

God is Mens geworden, in de volheid des tijds, op een geheel wonderbare wijze. Trouwens, is niet al wat God doet wonderbaar? Heeft iemand ooit God aanschouwd in Zijn wonderbare werking en niet uitgeroepen: “Het is een wonder in onz’ ogen; wij zien het, maar doorgronden ’t niet” (Ps. 118:11 ber.)?

In Zijn menselijke natuur heeft Hij tot stand gebracht hetgeen aan Adam en Eva volgens Genesis 3, vers 15, was beloofd geworden: de zaligheid. Zijn leven was een zwaar leven. Het was een leven dat niet begrepen werd, door geen mens. Niemand heeft het leven van Christus begrepen. De vijanden hebben het niet begrepen en de vrienden ook niet. De vorst der duisternis heeft het niet begrepen en de engelen evenmin. Zijn discipelen hebben het niet begrepen en Zijn moeder heeft het niet begrepen. Zijn leven werd niet begrepen. De dichter van de 119e Psalm zegt ergens: “Ik ben een vreemdeling op de aarde” (vs. 19). Is Christus dat niet geweest? Is Hij niet in de volste zin van het woord een vreemdeling op de aarde geweest? Ik moet het ook zijn. U moet het ook wezen. Wie hier geen vreemdeling is, die is het Boven. En Boven worden geen vreemdelingen ontvangen. Als er een vreemdeling komt aan de poort des hemels, dan wordt hem toegevoegd: “Ik ken u niet vanwaar gij zijt; ga weg van Mij, gij vervloekte, werker der ongerechtigheid” (Luk. 13:25, 27; Matth. 25:41).

Zwaar heeft Christus geleden, dag en nacht, overal. Hij stuitte telkens op iets, zelfs in Zijn naaste omgeving, in Zijn vriendenkring, in het gezin. Ga het zelf maar na. In het gezin: “Kind, waarom hebt Gij ons zo gedaan?” (Luk. 2:48). In Zijn vriendenkring: “Heere, wees U genadig; dit zal U geenszins geschieden” (Matth. 16:22). Christus stuitte altijd op iets. Hij *vond* geen vereniging, maar Hij *werkte* vereniging, want Hij kon er toch ook weer niet geheel buiten, behalve dan op het laatst van Zijn leven, met het oog waarop de woorden geschreven staan in Jesaja 63: “Ik heb de pers alleen getreden en er was niemand van de volken met Mij” (vs. 3). Hij leed van de mensen, van de duivel en van Zijn Vader, maar Hij hield toch stand. Hij liet Zich niet ontmoedigen. Hij heeft het niet opgegeven, niet gezegd: “De mensen? De mensen? Wel, daar is niets mee te beginnen. Laat die maar aan hun lot over!” Nee, Christus was niet onverschillig. Hij zocht Zichzelf niet, en Hij haatte Zijn naaste niet. Hij haatte alleen maar wat afweek van de norm, van de Wet, wat inging tegen Zijn Vader. Hij voer nooit uit. Hij sprak in grote ernst. En dan kwam ook wel het woord van de kastingding, maar dan was de ere Gods, dan was de Waarheid aangerand. Wanneer men Hem aanrandde, dan ging Hij maar door. Een enkele vraag in zachtmoedigheid gedaan, en Hij vervolgde Zijn weg. Het Lam Gods deed Zijn mond niet open. Hij was “gelijk een lam dat stemmeloos is voor dien die het scheert” (Hand. 8:32). En daarom

kon Hij ook zeggen: “Leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben”. Als een mens opvliegend is, dan is hij niet zachtmoedig. Als zijn naaste opvliegend is, dan moet hij zachtmoedig zijn. “Leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart” (Matth. 11:29).

Christus heeft de zaligheid in Zich. Wat is de zaligheid? Kan iemand wel zeggen: “Ik ben zalig”? Is het voor ons wel mogelijk om ons zo te uiten, te geloven dat men zalig is? Wil men op deze gewichtige vraag het antwoord, dan moet men natuurlijk beginnen met de vraag te stellen wat de zaligheid dan is. Wat is de zaligheid? Ieder heeft op deze vraag een antwoord. Nu is het maar de vraag of dat antwoord goed is. En deze vraag is wederom een uiterst gewichtige vraag. Wat is de zaligheid? De zaligheid is: verlost te zijn. Waarvan moet men verlost wezen om zalig te zijn? Ten slotte maar van één ding, en dat ene ding is de zonde. De zonde is het miserabelste ding dat er is. Als er geen zonde was, dan zou er geen hel wezen. En wat zou er niet anders zijn als de zonde er niet was. Dan zoudt gij geen aanklagende consciëntie hebben. Gij zoudt niet met diepe walging aan uzelf behoeven te denken. Er zou in uw gezin geen twist wezen. Het zou alles in uw leven gaan langs effen wegen. Er zou geen ziekte wezen, geen oorlog, geen twist, geen kibbelarijen, geen vervloeking. God zou niet onteerd zijn. Zonde is het miserabelste ding dat er is. En wie van zonde verlost is, die kan nooit een grotere verlossing beleven; die *is* verlost. De verlossing van zonde is van grotere betekenis dan de verlossing uit Egypte of uit de Babylonische ballingschap.

Wat is er in de zonde? In de zonde is belevking. Er staat in Jesaja 1: “Wonden en striemen en etterbuilen, die niet uitgedrukt noch verbonden zijn” (vs. 6). Dat wordt daar van het volk gezegd, maar dat geldt ieder mens. Hij maakt wel veel werk van zijn lichaam, maar... “wonden en striemen en etterbuilen, die niet uitgedrukt noch verbonden zijn”, die dus zijn zoals ze zijn, er is geen zorg aan gewijd. Zo is ieder mens. En als God hem komt te ontkleden, en de verf gaat van zijn lippen af, en zijn hoofd moet hij laten hangen, en alle opschik wordt geworpen voor de mollen en de vledermuizen, dan is hij zoals de Schrift hem tekent: “wonden en striemen en etterbuilen, die niet uitgedrukt noch verbonden zijn”. En zo zult gij uzelf zien, vroeg of laat, aan deze zijde van het graf tot uw behoud, aan gene zijde van het graf tot uw eeuwige ondergang.

Ik ga niet opnoemen wat er in de zonde is. Dat is niet te noemen. Maar de zonde is het totale bederf van ons, pronkjuwelen der schepping. En het is nooit gezegd geworden hoe lelijk een mens is. Ja, het is waar, de bruid heeft gezegd: “Ik ben zwart” (Hoogl. 1:5). Maar al sprak ze zich zo uit, dan heeft ze het toch nog niet goed geweten. En in de hel weet men het nog niet goed. Het is niet uit te spreken wat een mens is! Een mens die onder het Evangelie leeft en niet gelooft, is erger dan de duivel.

Er is in de zonde – ik heb nog niets van de zonde gezegd, en als straks de kerk uitgaat, dan heb ik er nog niets van gezegd – er is in de zonde een tirannie. Ze spot met

al onze voornemens, en ze laat ons voelen dat ze sterker is dan wij, dat we haar gevangenen zijn, gebonden als met koperen ketenen. Dat is het oordeel Gods. We liggen onder het oordeel door de val, en nu móéten we zondigen en willen het wel doen ook. We zondigen graag, behalve dan in de ogenblikken waarin de consciëntie sterk spreekt. Maar anders willen we graag zondigen. Maar we móéten. Het is beslist een moeten. Daarom moet er een verlossing plaatshebben, geen verbetering, geen beschaving.

Het was in mijn jeugd jaren overal: verbetering, beschaving, vooral beschaving! Het kon de mens zo aangenaam hoogmoedig maken, nietwaar? Beschaving, vooruitgang! En toen ik als een jongen met mijn vraag stond: “Bestaat God en wat is God?”, had ik dit om mij heen. Dat is nu enigszins veranderd. Het zal nog wel in sterkere mate veranderen. Niets, illusies! Een mens, de mensheid is gebonden aan de zonde. En dit alles is nu oorzaak dat er een schuld is, die ook alweer niet is uit te drukken – en ik zal ook mijn best niet doen om hierin te slagen – een schuld die niet is uit te drukken.

Als nu een mens hiervan verlost is, dan is hij zalig. En zolang een mens niet kan zeggen, niet kan geloven – ook niet met het zwakste geloof – dat hij verlost is, dan kan hij ook niet zeggen dat hij recht heeft om te hopen op een eeuwig leven; dan kan hij niet beweren dat hij zalig is.

Maar hoe geschiedt nu deze verlossing? Ze is er. De mogelijkheid om verlost te worden, bestaat voor ieder. Er is geen mens die nodig heeft te zeggen: “Voor mij niet; voor mij niet; helaas, voor mij niet!” Niemand behoeft zo te spreken. Er is verlossing! Maar wat moet er nu wezen om van het miserabelste dat er is verlost te zijn? Ik hoop dat u het uit ondervinding zou kunnen zeggen.

Vergeving van zonden moet er zijn, vergeving, geen verbetering. Ook wel verbetering, maar daar wordt de verlossing niet door gewerkt. Vergeving! En als de verlossing gewerkt is, als de vergeving geschiedt door de rechtvaardigmaking, dan komt de verbetering, en wordt men geroepen tot verbetering. En daarom moet men meer zien op de rechtvaardigmaking dan op de heiligmaking, hoewel het gaat om de heiligmaking. Hoe dieper iemand inzicht heeft in de rechtvaardigmaking, en hoe hartelijker hij deze weldaad zich kan toe-eigenen, des te meer jaagt hij de heiligmaking na, zonder welke niemand de Heere zien zal (Hebr. 12:14).

Vergeving van zonden, en dan: recht, een recht hebben, *een recht!* Er wordt tegenwoordig veel gesproken over de rechten van de mens, weinig over de rechten van een christen. Feitelijk is het alleen maar een christen die rechten heeft. Een christen heeft een recht. Waarop heeft hij een recht? Op het leven in de meest uitgebreide zin van het woord. Een christen heeft recht op het leven, *recht!* Misschien denkt u dat het genade is. Een christen heeft recht *in Christus*; maar Christus, de schenking van Christus, is genade. Zo moet het in uw hart uitgewerkt zijn, anders ligt het verward, of ligt het er helemaal niet.

Vergeving van zonden, recht op het leven in de meest uitgebreide zin van het woord, en dan vernieuwing natuurlijk, vernieuwing. Want een mens zoals hij gevallen is, komt nooit in de hemel. “Daar zal niet inkomen iets dat ontreinigt en gruwelijkheid doet en leugen spreekt”, Openbaring 21 (vs. 27). Vernieuwing, vernieuwing moet er wezen, en deze vernieuwing is de wedergeboorte. En zo hebben wij u altijd geleerd dat u de wedergeboorte moet stellen na de rechtvaardigmaking. Wijk daar niet van af, want als u hiervan afwijkt, dan komt u in een verwarring van belang.

We hebben gezegd dat de zaligheid in Christus is. Nu, als iemand in Christus is, dan heeft hij de zo-even genoemde zegeningen. Zijn zonden zijn vergeven, hij heeft een recht op het leven en hij is vernieuwd. Zie maar of u het verstaat, of u het bevonden hebt. Niet zodra is een mens door het geloof met Christus verenigd, of de zonden zijn weggeworpen in een zee van eeuwige vergetelheid. Een mens kán Christus niet zien, zonder dit ook te zien. Wilt u dit ook niet vergeten? En weer, niet zodra is iemand in Christus, of hij verstaat wat hij te doen heeft. Wat heeft hij te doen, nu hij rechteloos voor God is geworden? Gebruik te maken van het recht van Christus. En zo heeft hij dan altijd een toegang tot God.

O God, die ons ten schilde zijt,
En ons voor alle ramp bevrijdt,
Aanschouw toch Uw gezalfden Koning (Ps. 84:5).

Dat is de toenadering tot God. Zo nadert een mens tot God. Niet buiten Christus om, niet zonder dat men zich Christus eigen gemaakt heeft. Want er is gezegd: “Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot den Vader dan door Mij” (Joh. 14:6). En nog eens, niet zodra is iemand in Christus, of hij zegt: “Alles is nieuw geworden, *alles is nieuw geworden!*” Dat is het nieuwe schepsel, waar ik nu verder niet uitvoeriger over spreek, het nieuwe schepsel.

Gezongen: Psalm 69:3.

Wat wij u gezegd hebben, is de inhoud van de prediking. Waar het Evangelie gepredikt wordt, daar worden deze dingen gezegd. En als deze dingen niet worden gezegd, dan is er ook geen Evangelieprediking, maar enkel misleiding, en daar is de wereld vol van. Zo heeft Christus gezegd: “Zie, Ik heb het u voorzegd”, Mattheüs 24, dat ge in zijn geheel met het oog hierop kunt naslaan.

Maar ofschoon dit nu de prediking is en moet wezen, is het de gewoonte in de Kerk van Christus geweest om in enige weken die aan het Paasfeest voorafgaan, stil te staan bij het lijden en sterven van de Heere Jezus Christus. Dat is begrijpelijk, want aan het lijden en sterven van Christus heeft de mensheid alles te danken. Wanneer

Christus niet had geleden, dan zoudt gij vanmorgen uw ontbijt niet gehad hebben, ge hadt u ook niet kunnen kleden, we zouden hier niet zitten, er zou geen behoud wezen, alleen maar ondergang, geen hemel, alleen maar hel.

Wij hebben ons aan deze gewoonte gehouden, en zijn van plan om het ook dit jaar te doen. Vandaag over acht dagen hopen we ons in de weg te mogen stellen om er een aanvang mee te maken. Wat we vanmorgen gezegd hebben, bedoelde daarop een inleiding te wezen. Want als wat vanmorgen gepredikt is niet wordt begrepen, niet wordt begrepen met het hart, dan is er geen trek* in de geschiedenissen van het lijden en sterven van Christus, die begrepen kan worden.

En nu, nu wij! Hebben ook wij in Christus, in Hem Die gestorven is om onze zonden en opgewekt om onze rechtvaardigmaking (Rom. 4:25), hebben ook wij onze zaligheid in Jezus? Dat is nu maar de vraag. U kunt het ook anders stellen: zijn wij in Christus, of zijn wij in Hem niet? Wanneer wij in de Heere Jezus worden gevonden, dan bezitten we alles, zoals we al met weinige woorden uiteengezet hebben, en zoals ook de apostel Paulus schrijft: "Christus is alles en in allen" (Kol. 3:11). Zijn we niet in Christus, dan behoeven we niet te denken dat we iets bezitten, en we zullen nooit iets hebben buiten Christus. Bedenk dat goed, want er is een wereld van verleiding, en onder de ingestelde kerken zal men u wel wat anders vertellen: leugen en bedrog! Ge hebt u aan het Woord te houden. Ge hebt u te houden aan de belijdenisschriften van wat eens was de Nederlandse Hervormde Kerk. En dan zult u ervan overtuigd zijn dat het is Christus, Christus voor alles, en Hij alleen.

Van nature zijn wij niet in Hem. Maar wat is er nu nodig om in Hem te komen? Eén ding: geloof, geloof! Dat is ook iets dat u in de Bijbel aantreft, gedurig. Geloof alleen; vrees niet, geloof alleen (Mark. 5:36). Het was het woord in de tijd van de reformatie: geloof alleen; geloof, geloof!

Het gelovig werkzaam zijn met Christus veronderstelt het geloven, omhelzen van de Wet. Waar geen Wet is, waar geen Wet gekend wordt, daar is geen opvoeding (in het Grieks *paideia*), geen tuchtiging tot Christus. Ik heb u in vroeger jaren zo af en toe wel eens gezegd: "Er is een drijving tot Christus, en er is een trekking tot Christus". Wanneer iemand gedreven wordt tot Christus, dan voelt hij dat hij met zijn eigengerichtigheid niet kan bestaan, dat er bij hem niets gevonden wordt waarmee hij voor God zou kunnen verschijnen. En dat moet zó diep gevoeld worden! Anders komt er verder niets meer van.

En dan is er een trekking tot Christus. De trekking tot de Heere Jezus heeft plaats wanneer Hij Zich geopenbaard heeft en tot ons gekomen is. Hier worden de mensen ook al in misleid. Trekking, zeggen ze, als een mens veranderd wordt en hij is werkzaam, enzovoort, enzovoort, dat is de trekking. Maar ik zeg: dat is geen trekking. Die

* kenmerkende bijzonderheid

mens is nog altijd onder de kracht van het ongeloof, en hij wordt hierdoor niet van onder het juk van het ongeloof getrokken. Maar hij wordt getrokken wanneer Christus Zich geopenbaard heeft en tot hem gekomen is. Hij wordt dan zacht getrokken, liefelijk getrokken, het suizen van een zachte wind is er (1 Kon. 19:12); en hij wordt onwederstandelijk getrokken, hij komt, en dit komen is geloven, zodat u wel merkt dat in een zaligmakende bearbeiding Christus voorgaat. Hij komt eerst tot ons, en daarna, wanneer Hij tot ons is gekomen, dan komen wij tot Hem. Dit is gemakkelijk te onthouden. Onthoud het uw leven lang! En als het anders is, dan is het niet goed, dan is er bedrog.

En wanneer nu een mens op de komst van Christus tot en in zijn ziel, tot Christus gekomen is, dan blijkt het hem dat de liefde Gods in zijn hart uitgestort is. En dat maakt zo'n verandering! Want nu staat hij tegenover God anders. God was een vertoorned God, en nu is Hij een Vader, Vader in Christus. En deze Vadernaam is gegraveerd in het hart. De liefde Gods – nu is hij in staat om zelf ook lief te hebben. En daarover hebben wij op de catechisaties zoveel gezegd. Dat laten we nu.

Als Christus tot een mens gekomen is, en de mens als gevolg daarvan tot Hem, dan heeft hij vrede, een vrede “die alle verstand te boven gaat” (Filipp. 4:7), een vrede die hij na iedere afwijking, na elke zonde, ook na dagelijkse zonde, moet herstellen en ook zoekt te herstellen. Want een begenadigd mens kan niet buiten Christus, buiten God in Christus.

Ik zal eens proberen of ik de 73e Psalm, het twaalfde vers kan opzeggen. Ik meen dat het daar zo duidelijk in staat:

'k Zal dan gedurig bij U zijn,
In al mijn noden, angst en pijn;
U al mijn liefde waardig schatten,

En nu komt wat ik eigenlijk wilde zeggen:

Wijl Gij mijn hand woudt vatten...

“Gij”; de dichter spreekt niet van het vatten van de hand van Christus door hem. “Wijl Gij mijn hand woudt vatten”. Genade is het, louter genade, vrije genade, nooit gedacht, nimmer gezocht, ook niet begrepen.

Toen Christus kwam, had Hij alles bij Zich. Hieraan kunt u weten – en aan vele andere dingen, waar ik nu overheen ga – of u in Christus zijt. En nu móét u in Christus zijn voordat u sterft. Hoort u het, jonge mensen, en ouderen, en kinderen? Nu móét u in Christus zijn voordat u sterft. Buiten Hem is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.

Amen.

Gebed:

Ach Heere, het is niet te zeggen, niet uit te drukken, niet te beschrijven. Maar er is in de harten van Uw kinderen toch zóveel van, dat ze geloven, dat ze geloven in U, en door het geloof leven, en in het geloof hopen.

Gij hebt het ons nog weer gegeven. We konden en mochten het nog doen. Wil het zegenen. Wil vergeven al het zondige. Er kan geen woord uit onze mond komen of wij zondigen, geen daad door ons verricht worden of wij zondigen, geen gedachte in ons hart geformeerd worden of wij zondigen. We zijn zondaren, en ons bestaan is zondig.

Heere, wees ons genadig, ons doende zien dat Gij in Christus Jezus waart de wereld met Uzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende, en hebt het Woord der verzoening in ons gelegd. Laat het Woord ons meenemen. Laat het Woord ons bewerken. Laat het Woord ons ten zegen wezen, ons en onze kinderen, menigeen.

Doe nog velen de wereld ontvluchten; zij ligt in het boze. Doe nog velen de rug toekeren aan de valse leer; ze is bedrieglijk. Doe nog menigeen U aanbidden, Uw Naam vrezen.

Amen.

Gezongen: Psalm 40:5.

8e Predikatie over Johannes 19:38a, uitgesproken door ds. J.P. Paauwe op 13 februari 1955 te Den Haag*

Gezongen: Psalm 96:1, 2 en 3.

Gelezen: De Wet des Heeren; Johannes 19:17-37.

Gebed:

Doe ons door Uw genade, Heere, op een U betamelijke wijze tot U naderen. We zouden veel aan U kunnen zeggen en moeten zeggen, en veel ook van U kunnen en moeten vragen. Wat we te zeggen hebben van onszelf, dat is niet fraai: het is dwaas, verkeerd en zondig, en meer is er niet van te zeggen. We zijn zondaren. We zijn gevallen in de zonde. En nu heeft de zonde met al haar dwaasheden en verkeerdheden en rampzalige gevolgen ons hart. En we worden gewaarschuwd, dag op dag, en we luisteren niet. Als met dikke verheven schilden gaan we tegen U in, en zeggen: “Wijk van mij, want aan de kennis Uwer wegen heb ik geen lust”. We hebben een vrouw getrouwd, een juk ossen te beproeven, een stuk land te bezien, we kunnen niet, het is

* In 1954 heeft ds. Paauwe zevenmaal over dezelfde tekst gepreekt. Zie bundel 2003-'05, blz. 156 e.v.

zo moeilijk – een mens heeft vele vonden gezocht.

Ontdek ons aan onszelf, en overtuig er ons van dat al wat we zeggen of zouden willen zeggen, niet helpt, onze schuld groter, onze zonde meerder maakt. Maar doe ons bekennen, bekennen en nalaten, geloven, geloven in de Enige in Wie men geloven kan en moet, geloven in U. Dit alleen is veilig, strekt tot verheerlijking van U en dient tot ons behoud in de tijd en voor de tijd, voor de eeuwigheid en in de eeuwigheid.

We zijn nog weer hier. Lankmoedigheid en barmhartigheid en genade hebt U ons betoond. Doe ons opmerken. Doe ons Uw straffen gadeslaan. Zijn er niet vele straffen? Is het niet een wereld vol van verwarring, vol van ongerechtigheid, vol van huichelarij? Is het niet alsof de natuur zelfs op ons vertoornd is? Het is altijd weer een nieuwe moeilijkheid, het zijn altijd weer nieuwe slagen, nieuwe ellende, nieuwe waarschuwingen ook. Ach, doe ons bukken, opzijaan, achteruitgaan, volgen, alleen maar volgen, altijd maar volgen.

Gedenk ons in deze ogenblikken. Geef ons wat nodig is. En dit zult Ge ook geven, maar Gij wilt er om gebeden zijn. Doe ons spreken een woord van Waarheid en van gezond verstand. Laat ons haten alle opsmuk, al wat onecht is, zowel in ons doen en laten als in ons spreken. Reinig ons hart en doe ons een zuivere geest hebben. Laat ons niet omgaan met draaierijen. Doe ons U zoeken, U, bij Wie de fontein des levens is, in Wiens licht wij het licht aanschouwen.

Treed dan niet in het gericht met ons, want niemand die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn. Doe ons luisteren, horen wat de Geest tot de Gemeente zegt. Laat ons ons afwenden van onszelf en van een wereld die voorgeeft veel te weten, maar niets weet. Laat ons ons afwenden van een godsdienst die niet is uit U en door U en tot U.

Erbarm U over onze zieken, rouwdragenden, verpleegden. Wil Uw Gemeente gedenken en sterken in het allerheiligst geloof. Doe haar met vaste schreden de weg der zaligheid betreden. Wil haar nog uitbreiden, ook door deze geringe dienst. Het is U bekend, Heere, dat er voor ons niets anders overgeschoten is. Laat ons ons aan U houden, en doof zijn waar we doof moeten wezen, en opmerken waar U wilt dat we aandacht zullen schenken.

Gedenk ons volk, de regering, de koninklijke familie. Het gaat wel goed, Heere, maar alleen in stoffelijk opzicht. Wat betreft het ene nodige, de kennis daarvan en de prediking daarvan en het doen daarvan, gaat het niet goed. Integendeel! Doe het door deze en gene zien, en geef dat Uw Gemeente, Uw overblijfsel dat er dan toch nog is, het hoofd omhoog steke, uit de gebreken zich verheffe tot U door een waar geloof. Erbarm U over het mensdom. Als U dit niet doet, dan richt het zichzelf te gronde.

Amen.

Gezongen: Psalm 96:4, 5 en 6.

Ik zou graag met u gedurende enige ogenblikken willen nadenken over wat we vinden in het begin van het 38e vers van Johannes 19. We vinden daar:

“En daarna Jozef van Arimathéa...”

Bij Lukas lezen we: *“En zie, een man met name Jozef”* (Luk. 23:50). Ik wilde graag stilstaan bij het woordje “zie”. “En zie, een man met name Jozef”, enzovoort.

Toen de leidslieden van het volk de veroordeling ter dood, tot de kruisdood, van Pilatus hadden geëist, toen Pilatus de landvoogd, die de zaak van Jezus te berechten had, voor de drang van het volk lafhartig gezwicht was, toen het volk bijna in zijn geheel de zijde van zijn leidslieden gekozen had, toen de discipelen zich aan Jezus hadden onttrokken en getracht hadden in de vlucht hun leven te redden, tóén, in dát ogenblik, onder déze omstandigheden, was daar “een man met name Jozef”.

Het woordje “zie” komt in de Heilige Schrift nogal eens voor. We willen u op enige plaatsen wijzen waar wij het vinden.

“Zie, een maagd zal zwanger worden, en zij zal een Zoon baren en Zijn Naam IMMANUËL heten”, “God met ons”. Deze woorden staan in de profetieën van Jesaja, hoofdstuk 7, het veertiende vers. De profeet had een helder inzicht in de toekomst en in de lotgevallen van het volk waartoe hij behoorde. Hij wist wat voor dit volk stond te komen. Hij zag de Babylonische ballingschap. Maar daaronder en daarin en daar bovenuit, zag hij het licht, de verlossing, Jezus Christus, de van God Gezonde. Als nu iemand zulk een gezicht heeft, het licht aanschouwt, en Jezus Christus aanmerkt, dan is hij gerust. Hij heeft blijdschap, sterkte, hij neemt zijn kruis op, hij verloochent zichzelf, hij volgt de Heere. De liefde Gods is in zijn hart uitgestort, en nu is er in zijn hart een drang. Schoon beschrijft de apostel Paulus deze drang in 2 Korinthe 5, het 14e en 15e vers: “Want de liefde van Christus dringt ons, als die dit oordelen, dat indien Eén voor allen gestorven is, zij dan allen gestorven zijn. En Hij is voor allen gestorven, opdat degenen die leven, niet meer zichzelf zouden leven, maar Dien, Die voor hen gestorven en opgewekt is.”

Jesaja had liefde tot de naaste. En nu wilde hij wel dat zijn naaste aanschouwde wat door hem gekend werd: “Zie, een maagd zal zwanger worden, en zij zal een Zoon baren en Zijn Naam IMMANUËL heten”, “God met ons”. Dat is het, dat is het: *“God met ons”*. En als het dát niet is, dan is het niet goed, dan wacht ons ondergang. En omdat de wereld nooit zal zeggen, nimmer zal kunnen zeggen: “God met ons”, zo gaat de wereld voorbij met al haar heerlijkheid, ze is bestemd om te gronde te gaan. Zie toe dat u niet van de wereld zijt, maar laat u trekken uit deze tegenwoordige boze wereld. Laat u verlossen van uzelf. Sta ernaar om vergeving van zonden, om genade deelachtig te zijn, een rein hart, een zuivere geest te hebben. Strijd de goede strijd des geloofs.

“Simon, Simon, zie, de satan heeft ulieden zeer begeerd om te ziften als de tarwe; maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude” (Luk. 22:31-32). Simon

Petrus was een discipel van Christus. Van nature zijn we allen discipelen van de duivel. Petrus ook. Maar Petrus had zich gewend tot Jezus. Hij had dit gedaan in oprechtheid des harten. Wanneer de Heere met het oog op deze zaak de schuilhoeken van zijn hart belicht had, dan zou Hij waarheid gevonden hebben, waarheid in het binnenste (Ps. 51:8). Petrus had recht om te zeggen: “Wij hebben alles verlaten en zijn U gevolgd” (Matth. 19:27), maar Petrus had zijn fouten, zijn gebreken, zijn zonden. Hij was wat voorbarig, wat haastig, onvoorzichtig. De Heere Jezus wist dat. Hij zag de gevaren waaraan Petrus was blootgesteld. Hij waarschuwde: “Simon, Simon”, vriendelijk en ernstig, niet vanuit de hoogte – Christus kende geen hoogte – maar vanuit God; Christus leefde in God, door Hem, tot Hem, “Simon, Simon, zie, de satan heeft ulieden zeer begeerd om te ziften als de tarwe; maar Ik heb voor U gebeden, dat uw geloof niet ophoude”.

De waarschuwingen zijn van grote waarde. Ze komen tot ons, ongevraagd. Ze komen tot ons van allerlei kanten. Nu eens van onze naaste, dan van onze betrekkingen, van onze vrienden, van degenen die ons na aan het hart liggen, ook wel direct van God. De waarschuwingen zijn van allerlei aard. Nu is het een woord, dan is het een tegenslag. Het is ook wel iets dat “erg” genoemd wordt: een ziekte, een zware ziekte. Wee de mens die er zich tegen verhardt. Wee de mens die in de waarschuwing geen liefde leert zien, geen liefde Gods, en – somtijds – geen liefde des naasten.

Zo menigeen is het tot een grievend gevoel geworden dat hij over een waarschuwing heen ging, haar niet telde, haar wel gevoeld heeft, maar haar niet ter harte nam. Zoiets kan slecht aflopen. Want ook dit is voor de één een reuk des levens ten leven, en voor de ander een reuk des doods ten dode (2 Kor. 2:16). En daarom zegt de dichter van de 94e Psalm in het twaalfde vers treffend, goed en schoon: “Welgelukzalig is de man, o HEERE, dien Gij tuchtigt, en dien Gij leert uit Uw Wet”. Wat een wrevel, wat een ergernis tekent zich af op het gelaat van een mens, wanneer hij ook maar geringe tegenspoed heeft. Hij moest in zijn handen klappen en zeggen: “O Heere, laat Ge me dan waarlijk nog niet aan mijzelf over? Ach, doe me verstaan, doe mij acht geven, doe mij luisteren, naar U luisteren. Gij zegt: ‘Gehoorzamen is beter dan slachtoffer, opmerken dan het vette der rammen’ (1 Sam. 15:22).”

“Ziet toe, dat niemand u verleide”, zo zegt de Heere Jezus in Mattheüs 24, het 4e vers, en in het 25e vers: “Zie, Ik heb het u voorgezegt!” De Heere Jezus had gesproken van verschrikkelijke oordelen. Stad en tempel zouden worden verwoest, het volk zou gedeeltelijk worden uitgemoord en gedeeltelijk gedeporteerd, naar een ander land gebracht. Er zouden allerlei mensen opstaan met geneesmiddelen. Er zou worden geroepen: “Zie, hier is de Christus, of daar” (vs. 23). En nu waarschuwt Christus: “Ziet toe, dat ge niet verleid wordt; ziet toe, Ik heb het u gezegd”. Juist in zulk een tijd van verwarring is het nodig om te waken en te bidden, want men heeft u spoedig in zijn macht. Gij zijt weg voordat u er nog over nagedacht hebt. Ach, het is hier als in het natuurlijke: heeft iemand een of ander gebrek in het lichaam, dan luistert hij zo

graag naar de mensen of ze ook een middel weten; en als er zijn die van zulke middelen spreken, dan heeft hij aandacht, vooral in het begin, als hij nog geen ondervinding, nog geen teleurstellende ondervinding heeft. In een tijd van verwarring, dan zijn er veel mensen die het wel weten. Ze staan op, ze beklimmen het gestoelte: “Zie, hier is de Christus, of daar”, en dan is waakzaamheid geboden. Want het geroep van: “Zie, hier is de Christus, of daar”, zal geen mens in een tijd van verwarring, van ellende, van kommer, van benauwdheid, van angst, sterkte geven. Alleen dit zal hem sterkte geven: ten eerste, dat hij ernstig de aandacht gewijd heeft aan de eeuwige dingen, en ten tweede, dat God hem heeft onderwezen, want de wortel van de rechtvaardige zal niet bewogen worden (Spr. 12:3).

Als u gelooft, het rechte geloof hebt, dan zal blijken dat u tegen alles bestand zijt. En er zullen ogenblikken komen waarin ge wel niet uitspreekt, maar het toch in uw hart hebt: zou een man als ik vluchten, vrezen? Gij zult sterk staan in God. Ja, gij zult zover komen dat ge alleen maar berust in het welbehagen Gods, en dat ge alle dingen kunt laten naderen, ook de allerergste, en kunt stilzitten in uw toren. De Naam des HEEREN is een sterke toren; de rechtvaardige zal daarhenen vluchten (Spr. 18:10).

Gezongen: Psalm 85:3.

Wat heeft de evangelist Lukas met het woordje “zie” willen zeggen? Hij had een optreden als dat van Jozef van Arimathéa niet verwacht. Hij had daaraan zelfs niet gedacht. Jozef van Arimathéa was wel een discipel van Christus, maar niemand wist het. En al had men het geweten, dan zou men van een zwakke broeder als Jozef van Arimathéa was, toch niet hebben verwacht dat hij in een tijd van zoveel gevaar in staat zou blijken te wezen om te doen wat hij gedaan heeft.

Wij zien op de feiten. Dat moesten we niet doen. De feiten zeggen ons niets, behalve als we er God bij hebben. We moesten bedenken dat God leeft en regeert, ook wanneer de ongerechtigheid groot en de liefde koud wordt, bedenken dat Gods voetstappen in diepe wateren staan en dat Zijn pad niet wordt gekend (Ps. 77:20).

De discipelen hadden geen groot geloof. Er ontbrak aan hun geloof nog veel, maar het was een waar geloof, een geloof dus waarin de overgave een plaats had, de overgave aan God, wat veronderstelt de losmaking van het eigen en van de wereld.

De Heere Jezus wist niet alleen dat het zo moest gaan, maar ook dat het zo goed ging. En, als ik het zo mag uitdrukken, Hij bemoeide Zich niet met Zijns Vaders doen. Hij voelde en Hij wist dat het Zijn zaak niet was. Hij voelde en Hij wist dat het God is, en nu had Hij Zichzelf en hetgeen Hem betrof in de hand Gods gelegd. Hij stond er nu buiten, en erbuiten te blijven, dat was Zijn dagelijkse strijd. Vandaar dat Hij bad in Gethsémané: “Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker van Mij voorbijgaan; doch niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt” (Matth. 26:39).

Zie, zo stond Hij erbuiten. En zoals Hij erbuiten gestaan heeft, zo staat een geloof-

vige in de grond er ook buiten. Om een sterk sprekend voorbeeld te noemen: Zou er oorlog komen? Zal nu de tijd er binnenkort zijn dat de mensheid zichzelf zal verwoesten? Niemand weet het. Een begenadigde zegt: “Ik weet het ook niet, maar ik hoef het niet te weten en ik wil het niet weten. Maar ik ben blij, o Heere, dat Gij het weet.” “O”, zegt een begenadigde, “Heere, wat ben ik blij, wat ben ik toch blij dat Gij het weet. Laat mij erbuiten blijven. Sterk mij tot de dingen die ik geroepen ben te doen, hetzij de verwoesting aanstaande is, hetzij ze nog zal worden uitgesteld.”

Het woordje “zie” bij Lukas acht ik een bemoedigend woord – “zie”. Wij moeten geloven. Zeg nu niet, zeg nu alstublieft niet: “Ja, dat is een gave Gods”. Dat is een vond, niets anders dan een vond, in uw mond een leugen. Wij moeten geloven. Maar wij moeten weten dat onze zaak uit God is. Wanneer onze zaak uit God is, dan is ze waar – God is Waarheid. En wanneer ze waar is, dan wordt ze ondersteund door de Heilige Schrift, en zelf hebt u er niets aan te doen. Als God het wil, dan zult u ze verdedigen, rekenschap geven van de hoop die in u is. Als dit niet nodig is, behoeft er niets te gebeuren. Hier, in de Bijbel, hier staat het. En al ziet nu de wereld het niet, en al ziet het schijn geloof het evenmin, er zal een ogenblik komen waarin het door allen zal worden gezien. Waarachtigheid is alleen uit God. Het staat beschreven in de Schrift. Waarachtigheid wenst te staan voor de Heere Jezus als de Rechter van hemel en aarde. En dit doet de rechtvaardige moedig zijn als een jonge leeuw (Spr. 28:1). “Aller volken macht, niets bij Hem geacht” (Ps. 99:2 ber.).

Gij moet geloven, er u geheel aan geven. Ge staat dagelijks voor de keus. Óf gij gelooft en geeft uzelf eraan, óf gij tracht uzelf te behouden, en dan geeft gij er God aan! Eén van tweeën, en in eeuwigheid zult u geen derde weg vinden. Zo’n weg is er nooit geweest, behalve in het niet verlichte verstand van de mens. Geloven! Niet te veel het woord vragen of nemen! Er staat: “Zijt traag om te spreken” (Jak. 1:19). Ge moet uw dag niet gezellig gevonden hebben wanneer u veel hebt kunnen praten. Gij moet opmerken. Dat is het woord van de dichter immers: “Merk op, mijn ziel, wat antwoord God u geeft” (Ps. 85:3 ber.).

Als er ooit een ogenblik in uw leven was waarin God tot u sprak, waarin gij luisterde en hoorde wat de Geest tot de Gemeente zegt, door het Woord of door de voorzienige daden Gods, dan was er toen stilte in uw ziel. En zolang er geen stilte in onze ziel is, vernemen we niet dat er een God is voor ons. Daarom moet de afzondering gezocht worden. Als een mens een dag kan doorbrengen zonder de afzondering gezocht te hebben, dan is dat vrijwel een bewijs dat hij geen genade bezit. Afzondering moet gezocht worden, stilte. Het volk van God is een volk dat van de stilte houdt, en het zoekt meer de Heere dan de christenen. Velen zoeken christenen, maar ze hebben nooit God gezocht – droevig, een ellendige godsdienst, een schuldige godsdienst, een verdoemelijke godsdienst.

Het komt aan op zelfverloochening. Als een mens zichzelf zoekt, dan verwerpt hij God. Zelfverloochening! “Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?” (Hand. 9:6). “Wat

wilt U dat ik doen zal met mezelf? Wat wilt U dat ik doen zal met mijn bezit? Wat wilt U, Heere? Dat mijn wil verenigd zij met de Uwe, geheel. Laat mij niet zien op mogelijke uitkomsten. Laat mij geen uitkomst vrezen.” Johannes zegt terecht: “Die vreest, is niet volmaakt in de liefde” (1 Joh. 4:18).

Aandacht, aandacht des harten is een gave Gods. Ga de Schrift eens na. Wie had aandacht? Manasse, toen hij in de kerker zat (2 Kron. 33:12, 13), Saulus van Tarsen, toen hij op de weg naar Damascus was neergeworpen (Hand. 9:5), Lydia de purperverkoopster, toen de Heere haar hart geopend had (Hand. 16:14). We worden gewezen in de Schrift op mensen die de aandacht oefenden. De dichter van de 27e Psalm: “Eén ding heb ik van den HEERE begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des HEEREN, om de liefelijkheid des HEEREN te aanschouwen en te onderzoeken in Zijn tempel” (vs. 4). Zoals de geleerde zich terugtrekt om zijn onderzoekingen te vervolgen, zoals men graag alleen wil wezen wanneer een moeilijk vraagstuk ons voorgelegd is, zo wenst men de stilte als de eeuwige dingen ons op het hart liggen.

Maria zat aan de voeten van de Heere Jezus (Luk. 10:39). De dichter bad: “HEERE, maak mij Uw wegen bekend, leer mij Uw paden” (Ps. 25:4). Dat moest nu de ganse dag ons werk zijn, voor zover we niet door dagelijkse bezigheden daarin terecht verhinderd worden. En dan behoeven dagelijkse bezigheden ons nog niet altijd te verhinderen, want Nehemia bad en tegelijkertijd schonk hij de koning zijn wijn in (Neh. 2:4).

O, tijd, tijd, tijd! Wat hebben we een tijd verzuimd. *Wat hebben wij een tijd verzuimd!* Gaat het u niet aan het hart dat u uw tijd zo verzuimd hebt, tijd hebt doorgebracht met allerlei beuzelarijen, zonden en ongerechtigheden? Gaat het u niet aan het hart? Gaat het u niet aan het hart dat u zoveel denkt aan uw positie, aan uw bezit? Gaat het u niet aan het hart dat ge er zo op uit zijt om uw weg, buiten God om, geëffend te krijgen? Gaat u dat niet aan het hart?

Overdenk deze dingen. Overdenk ze zolang tot ge er duidelijk in ziet uw tijdelijke, geestelijke en eeuwige belangen. Als u zover zijt, dan is er hoop dienaangaande. Van dezen zijn er altijd enigen geweest, aan wie God gaf door te breken. Wees rusteloos in het zoeken, in het zoeken en doorzoeken, in het zoeken en doorzoeken op uw manier – wat het ware zoeken is, dat zal God u nog wel leren – rusteloos.

Keer u van uzelf af. Zeg nu eens niet meer: “Het gaat niet goed, want...”. Zeg ook niet: “Ik heb hoop, omdat...”. Zeg niets, maar beken! Beken dat ge de eeuwige dood waardig zijt, dat uw zonden ontelbaar zijn, dat uw schuld tot aan de hemel reikt, zonder daarbij een frase te gebruiken. Beken! Beken dat als er één de verdoemenis zich waardig gemaakt heeft, dat gij het zijt. Beken, en houd hierin aan.

Als ge Christus ziet, ga tot Hem. Uw zaak is gewonnen voor eeuwig, want Hij is het, Hij! En als Hij iemand verschijnt, dan heeft Hij dat gedaan opdat deze mens zijn heil in Hem zou zien, zoeken en vinden. Werp u gerust op Hem neer. Hij zal u dra-

gen, dragen en verdragen, dragen tot in eeuwigheid, en u doen ondervinden dat Zijn last licht is en Zijn juk zacht (Matth. 11:30). En Hij zal u zeggen: "Leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en gij zult rust vinden voor uw zielen" (Matth. 11:29). Gij zult ervaren dat Hij vele dingen voor u in orde brengt, dingen waarvan gij dacht: die zijn niet meer goed te maken. Dat alles zult u ondervinden. En dat zal u steeds meer bewegen om te zeggen: "Welk een God zijt Gij! O, welk een heerlijk God zijt Gij! Laat mij Uw Naam vrezen. Laat mij in Uw wegen wandelen. Doe mij haten alle valse pad. Heb ik er een voet op gezet, doe mij wederkeren, wederkeren tot U, want: "Wien heb ik nevens U in den hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde!" (Ps. 73:25).

Amen.

Gebed:

Wilt U vergeven al het zondige dat er in het spreken was, en wil het, hoewel het bevekt was, gebruiken, gebruiken om Uw Naam groot te maken en Uw Waarheid luister bij te zetten. Er kan nooit genoeg luister bij Uw Waarheid gezet worden. Hoe schoon is zij! Ze is Waarheid. Gij zijt de God der Waarheid, en al wat Gij wrocht, zal juichen tot Uw eer, zelfs al is het dat Gij de goddeloze geschapen hebt tot de dag des kwaads. Juichen zal het, juichen U ter ere; alles, alles wat adem heeft zal juichen, Heere, het ene dadelijk, het andere lijdelijk.

Gij zijt God. Uit U en door U en tot U zijn alle dingen. En wie U vindt, die vindt wat het leven is, wat waarlijk leven is: kracht, gerechtigheid, vrede, blijdschap, troost, hoop, toekomst, alles.

Gij zijt het Leven, en in ons is de dood. Maar wie Uw stem hoort, en U aanschouwt en in U gelooft, leeft en zal leven tot in eeuwigheid.

Wil dan, Heere, wat gezegd is, hoe gebrekkig ook, hoe gering ook, hoe weinig ook, zegenen. Laat het van ons overdacht worden. Laat ons er onze eeuwige belangen in zien, zowel als onze tijdelijke. Laat ons er U in zien. Gij zijt erin. Geef ons het gezicht ervan. In Uw Woord wordt gezegd dat het veel troost bevat. Dat is het gezicht van U, het gezicht dat Uw apostel zo schoon en naar de werkelijkheid heeft mogen beschrijven: "Want God, Die gezegd heeft dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods, in het aangezicht van Jezus Christus".

We gaan weer vanhier. Er is een week begonnen. En wat het einde van de week zal wezen, wat er gebracht en niet gebracht zal zijn, ach, het is alles bij U bekend, en het is ook in Uw hand. Leer ons het in Uw hand te laten, en geen wensen te koesteren die we niet kunnen koesteren in U, uit U en door U en tot U.

Amen.

Gezongen: Psalm 96:7, 8 en 9.

9e Predikatie over Johannes 19:38a, uitgesproken door ds. J.P. Pauwe op 20 februari 1955 te Den Haag

Gezongen: Psalm 31:1, 2 en 3.

Gelezen: De Wet des Heeren; Mattheüs 25:31-46.

Gebed:

Schoon, ernstig en goed, Heere. Trouwens, zo is Uw Woord in zijn geheel. Schoon, ernstig en goed is al wat ermee overeenkomt. Wat ervan afwijkt, is bestemd om onder te gaan. Gij leeft en regeert tot in eeuwigheid. En wie U aanhangt, hoe zwak hij ook moge zijn in zichzelf, hij zal blijken te wezen een rots, één die niet bewogen wordt.

Gij hebt ons welgedaan, zodat wij met elkander aan de morgen van deze dag mogen samen zijn op deze plaats. Wat een voorrecht! En inzonderheid een voorrecht wanneer wij lust hadden om ons hierheen te begeven met een hart dat roept: waar is God, Die psalmen geeft in de nacht? Want wat Gij zijt, dat is niet uit te drukken. Gij zijt een heerlijk God, getrouw in alles, bevestigende Uw werk. O, dat we U mochten kennen, Uw Naam mochten vrezen en in Uw wegen mochten wandelen. Doe ons deze wegen kennen en de andere, die er niet mee overeenkomen, verfoeien. Laat ons hiermee telkens een begin maken, want komt Gij tot ons, dan vindt Gij ons niet in, maar buiten Uw weg.

We hebben het voorrecht thans dat we hier mogen zijn. We hebben gezongen. We hebben elkander al iets mogen voorlezen. Doe ons Uw goedheid erkennen, en geef ons van de gelegenheid gebruik te maken om onze roeping en verkiezing vast te maken.

Eén werd uit ons midden weggenomen, plotseling. Doe de zijnen Uw sterkte zoeken. Wil hen behoefte doen hebben aan Uw vertroosting. En doe ons bedenken de ernst van het leven, en de schoonheid van het leven indien Gij in ons leven getreden zijt, en gezegd hebt: “Zie hier ben Ik”.

Geef ons een woord van Waarheid en gezond verstand te spreken. Doe ons de dingen indachtig zijn, en laat ons ze overwegen en ook op onszelf toepassen. Laat ons *erbij* zijn, opdat we de zaligheid, opdat we U mogen deelachtig zijn of worden.

Zegen Uw Kerk. Breid haar nog uit. Waar ze zich bevindt, het is U bekend. En wie er toegebracht moet worden, dat weet U ook. Maar Gij zult het ook wel doen, want Ge hebt het gezegd: “Mijn Vader werkt tot nu toe, en Ik werk ook”. Zo zijn we dan allen nog in de schone gelegenheid om de zaligheid te zoeken. Laat ons het doen. Laat ons bedenken dat ons leven op allerlei wijzen onverwacht kan worden afgesneden.

Gedenk ons volk, de regering, de koninklijke familie. Heere, is het ook dat we voor het geheel weinig of geen toegang hebben tot Uw troon, afzonderlijke mensen zou ons gebed toch nog tot voordeel kunnen wezen. Ontferm U over het mensdom. Haal er nog enigen uit.

Amen.

Gezongen: Psalm 41:1 en 2.

Eén die altijd onder onze prediking gevonden werd, en zonder twijfel ook deze morgen hier geweest zou zijn, zal zijn plaats niet meer innemen. Plotseling is hij weggenomen uit dit leven en overgebracht in de eeuwigheid. Dat de zijnen mogen gesterkt worden, en dat wij allen uit een gebeurtenis als deze mogen leren onze roeping en verkiezing vast te maken. Wat hem is overkomen, dat kan ook ons elk ogenblik gebeuren.

We zijn al begonnen met onze lijdenspredikaties, en stonden voor acht dagen stil bij het begin van het 38e vers van Johannes 19. Wij wensen dit ook nu te doen.

“En daarna Jozef van Arimathéa...”

Het is merkwaardig zoveel als er van Jozef van Arimathéa gezegd wordt. Er wordt van hem getuigd dat hij was een discipel van Christus, wel bedekt, dat hij het koninkrijk Gods verwachtte, geen instemming betuigd had met de veroordeling van de Heere Jezus, dat hij een goed en rechtvaardig man was, dat hij rijk was.

Toen de leidlieden van het volk de Heere Jezus als een misdadiger wensten behandeld te zien, toen Pilatus in grote lafhartigheid en onrechtvaardigheid – hoewel overtuigd van de onschuld van de Heere Jezus – het vonnis uitgesproken had, toen de Heere Jezus door één van Zijn discipelen verraden was en door de anderen verlaten, toen het scheen dat de Heere Jezus geleden had aan een onduldbare hoogmoed, dat hij een verschrikkelijk gemis aan begrip van de dingen had gehad, en er van Zijn zaak dus niets terecht gekomen was, toen was daar “een man met name Jozef”.

De Waarheid, toehoorders, heeft nooit veel vrienden gehad; meelopers nogal wat, instemmers vele, maar belevers zo weinigen, zo weinigen! En toch is de Waarheid er nog, en zijn er ook altijd mensen geweest die voor haar in de bres konden springen. “Heilig zijn, o God, Uw wegen” (Ps. 77:8 ber.).

Jozef van Arimathéa was een discipel van Christus. Hij geloofde. Hij geloofde in Jezus, in Zijn zending, in Zijn werk, in Zijn God, in Zijn toekomst. Maar o, dit geloof was zo zwak. Hij durfde er ternauwernood over te spreken. Ervoor uit te komen, daaraan kon hij helemaal niet denken. Jozef van Arimathéa was een discipel, maar stond er niet voor bekend. Was hij nu plotseling zo’n sterk man geworden? Het hoeft niet aangenomen te worden. Het is niet onmogelijk, want een zwak geloof is bestemd om in kracht toe te nemen. Wij zullen de Heere kennen, “wij zullen ook vervolgen om den HEERE te kennen” (Hos. 6:3).

Maar toehoorders, ik ben geneigd aan te nemen dat het toch anders lag. Gij kent het woord uit Jesaja 53, het negende vers: “Hij is bij den rijke in Zijn dood geweest”. Dit woord moest, evenals het ganse woord des Heeren, in vervulling treden. Er was gevaar dat het dit niet zou doen, want de krijgsknechten stonden gereed om het

lichaam van de Heere Jezus, met dat van de twee moordenaars, die ook gekruisigd waren, in een put te werpen. Het behaagde de Heere om door Jozef van Arimathéa de Heere Jezus te begraven. Hij had Jozef van Arimathéa Zijn wil bekendgemaakt, zijn verstand verlicht en zijn hart ingewonnen. Jozef had zich niet kunnen onttrekken, hij had zich niet willen onttrekken. Toen de zonden van Jesaja waren weggenomen – zie Jesaja 6 – en door hem de stem gehoord werd: “Wien zal Ik zenden, en wie zal voor Ons heengaan?”, heeft Jesaja, de profeet uitgeroepen: “Zend mij heen” (vs. 8). En zo is het ook geschied met Jozef van Arimathéa. De gevaren zijn hem voor ogen gesteld, het zichtbare en tastbare zocht beslag op hem te leggen. Maar – heilige eenvoud – Jozef van Arimathéa heeft zich niet kunnen onttrekken. Hij heeft zich gegeven met heel zijn hart – een vrucht, niet van een groot, maar van een waarachtig geloof. Jozef van Arimathéa was er werkelijk alles bij ingeschoten.

Het is heel goed mogelijk dat Jozef daarna nog lange tijd een zwakke broeder gebleven is, dat aan de wortel van zijn geloof eigenlijk niet zo heel veel was toegevoegd. Want de versterking in het geloof heeft doorgaans lange jaren nodig. Er is met de versterking van het geloof veel gemoeid, heel wat meer dan de meeste mensen denken, meen ik. Ten eerste: jaren; in de tweede plaats: veel verdriet, veel strijd, veel tegenspoed, ziekte, moeilijkheden met kinderen of met ouders.

En na de begenadiging moet er nog veel voor de dag komen. Al is de mens ook in de grond ontdekt en overtuigd geworden, er moet nog veel voor de dag komen. Voor de dag moet nog komen na de begenadiging: de verwaandheid, de verbeelding dat men wat zou geworden zijn, de kracht van de zonde, de kracht van het eigen, van het eigen ik, de arglistigheid van het hart, kromme wegen, die we zo gemakkelijk kunnen gaan, geringschatten van een ander, gebrek aan liefde, aan naastenliefde, en vele andere dingen. Al deze dingen moeten aan het licht treden, zodat een mens, een begenadigd iemand, niet valt in slaafse vrees, maar wel uitroept: “Kan dat alles met genade bestaan?”, en hierdoor gedrongen wordt om met zijn zaken, met zichzelf, tot God te gaan, en te vragen al wat hij ziet dat hij nodig heeft, te vragen om licht, te smeken dat God de schuilhoeken van zijn hart bestrale, te smeken: “Beproef mij, ontdek mij en leid mij”.

Zo zegt de apostel Jakobus: “Acht het voor grote vreugde, mijne broeders, wanneer gij in velerlei verzoeking valt; wetende dat de beproeving uws geloofs lijdzaamheid werkt. Doch de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk, opdat gij moogt volmaakt zijn en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk. En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildelijk geeft en niet verwijt; en zij zal hem gegeven worden. Maar dat hij ze begere in geloof, niet twijfelende; want die twijfelt, is een baar der zee gelijk, die van den wind gedreven en op en neder geworpen wordt. Want die mens mene niet, dat hij iets ontvangen zal van den Heere. Een dubbelhartig man is ongestadig in al zijn wegen” (Jak. 1:2-8).

En als nu een mens in zulke wegen beproefd mag worden, wel, de meeste mensen,

helaas ook zij die voor begenadigd wensen door te gaan – of zij het zijn is de Heere bekend – de meeste mensen hebben veel te veel schrik voor moeilijkheden. Er is doorgaans geen beter leven dan een leven in moeilijkheden, en geen verwerpelijker leven dan een leven in voorspoed. Men moest de Heere hartelijk danken voor de moeilijkheden die Hij ons schenkt, hetzij ze direct, hetzij ze indirect van Hem komen. En als nu iemand in deze wegen is, dan zou het goed zijn als hij bad – maar hij zal het ook wel doen –: “Laat mijn ziel leven, opdat ik Uw Naam love” (Ps. 119:175). Dan wenst zo iemand nog niet te worden weggenomen, dat hebt u gehoord: “Laat mijn ziel leven, en zij zal Uw Naam loven”. En zo vinden we in het 26e vers van het 5e hoofdstuk van Job: “Gij zult in ouderdom ten grave komen, gelijk de korenhoop te zijner tijd opgevoerd wordt”.

Gezongen: Psalm 110:1, 2 en 3.

Wat ligt het toch alles vrij, toehoorders. Judas was de sterke man, en Jozef van Arimathéa kon in zijn schaduw niet staan. Judas was een discipel en er openlijk voor uitgekomen dat hij de zaak van Jezus van Nazareth aanhing. En toen Jozef van Arimathéa in gezelschap van Nicodémus de Heere Jezus begroef, en alle man deed weten hoe hij erover dacht, lag Judas in de aarde. “Vele eersten zullen de laatsten zijn” (Mark. 10:31).

Het hangt alles af van het welbehagen Gods – hebt u dat al geleerd? – van het welbehagen Gods. Wil dit zeggen dat Judas te verontschuldigen was? Hier staan we voor een vraag waarover de meest rijk aangelegde geesten de eeuwen door hebben nagedacht, voor het vraagstuk van de soevereiniteit Gods en ’s mensen verantwoordelijkheid. Hier zijn twee lijnen, en deze twee lijnen zullen nooit naar elkander worden toegebogen. Tracht dit nimmer te doen, want u zult geen voorspoed hebben. Het zal u niet gelukken. En al had u de kennis van een genie, dan zou het u toch nog niet gelukken de lijnen van ’s mensen verantwoordelijkheid en Gods soevereiniteit naar elkander te brengen.

Nee, Judas is niet te verontschuldigen geweest. Dat heeft hem ook zijn consciëntie gezegd. Hij heeft het zelf bekend, bekend dat hij gezondigd had. Ieder mens – of hij uitverkoren of niet uitverkoren is, of hij bestemd is om zalig te worden of niet bestemd is om zalig te worden – ieder mens is geroepen zich tot God te bekeren. Kunnen of niet kunnen, willen of niet willen, hij is geroepen, dus verplicht zich tot God te bekeren, te geloven in de Naam en de zaak van de Heere Jezus, zelfs op dit ogenblik en ieder ogenblik. Hij is geroepen om zichzelf te verloochenen, om voor de Heere wat te doen en te lijden. Wie dit erkent, zal en kan niet rusten voordat hij bekeerd is en hem geschonken is het waarachtig geloof in Jezus Christus. Want al dat zeggen: “Het is moeilijk” en: “Het zal genade wezen”, enzovoort, dat is uit de duivel. En u moet niet denken dat u hier iets mee zult opschieten. Het zal alleen nog maar uw oordeel

verzwaren, omdat gij gemurmureerd hebt tegen God, en daarin uw lust gevonden hebt.

Toehoorders, heel zijn leven heeft Jozef van Arimathéa vreugde gehad uit hetgeen hij heeft mogen doen en lijden voor de Heere. Dát zijn de dingen die vreugde verschaffen, niet wat u najaagt. Het kan wel zijn, het is volstrekt niet buitengesloten dat u van dat wat u najaagt, morgen zult walgen. Dit zijn de dingen die vreugde verschaffen, iets te mogen doen en te lijden voor de Heere. “Och”, zal Jozef van Arimathéa gedacht en somtijds gezegd hebben, “dat *ik* dat nu heb mogen doen; dat *ik* dat nu heb mogen doen!” En al de anderen, op een enkele uitzondering na, zijn gelaten in de waan dat ze Jezus moesten doden en Zijn zaak niet aanvaardden. Ze hebben zo geleefd en zijn zo gestorven en verloren gegaan. En zo menigeen heeft somtijds een drang in zijn hart gevoeld om toch ook die kant te kiezen, maar hij is er niet toe verwaardigd geworden. Tenslotte viel hij altijd op zichzelf terug.

“En waarom is mij dat nu overkomen”, zo heeft Jozef van Arimathéa gedacht en somtijds gesproken, “waarom? Was ik dan beter dan de andere leden van de Joodse raad? Is het aan mij te danken dat ik in hun wegen niet mee kon gaan? Nee, nee! Wanneer de Heere mij Zijn wil niet had bekendgemaakt, mijn verstand niet had verlicht, en mij niet had overwonnen en ingewonnen, dan zou ik gebleven zijn die ik was: een moordenaar van Jezus Christus, en daarmee een moordenaar van mijn eigen onsterfelijke ziel, en van de ziel van de mijnen en van mijn naaste in het algemeen.” Het kan goed wezen dat Jozef van Arimathéa een moeilijke weg gekregen heeft. Het hoeft niet te worden aangenomen. In ieder geval:

Wat vreê heeft elk, die Uwe Wet bemint!
Zij zullen aan geen hinderpaal zich stoten.
Ik, HEER', die al mijn blijdschap in U vind,
Hoop op Uw heil met al Uw gunstgenoten;
'k Doe Uw geboôn oprecht en welgezind;
Uw liefdedienst heeft mij nog nooit verdrotten. (Ps. 119:83)

En nu gij, gij – en nu spreek ik u allen persoonlijk aan; was het stichtelijk, dan zou ik u bij name willen noemen – gij! Er staat in Psalm 90: “En het wordt snellijk afgesneden” – wij hebben het gehoord, zo is het iemand die hier altijd kwam, overkomen – “snellijk afgesneden, en wij vliegen daarheen. En het uitnemendste van die is moeite en verdriet” (vs. 10). Hebt u dit ter harte genomen? Wat doet u? Wat wenst u? Wat wilt u? Zoudt ge niet eens willen nalaten om dag op dag enige malen, misschien wel tien keer op een dag, te zeggen: “Ik hoop, ik hoop, ik hoop”? Dat is vijandschap tegen God. En dat is er zó bij ons ingegaan dat – ook al is het dat we het niet één keer in ons leven willen gebruiken – het toch af en toe ook over onze lippen komt: “ik hoop, ik hoop, ik hoop” – vijandschap tegen God.

Gij moet bekeerd worden! En uw bekering moet een waarachtige bekering zijn, een bekering tot God. Een bekering tot God is een bekering door het geloof. Ze gaat aan het geloof, aan het rechtvaardigend en heiligend geloof, niet vooraf, maar ze volgt erop, tenzij dan dat ge de bekering in een brede zin wilt nemen, maar dan moet u wel bedenken dat er bekering is en bekering, en dat er veel afvalt voordat het in Christus gekomen is. In ieder geval, vóór alle dingen: vereniging met de Heere Jezus Christus. Waar deze vereniging niet is, daar is geen geloof. “En al wat uit het geloof niet is, dat is zonde” (Rom. 14:23).

Laat u niet bedriegen door de prediking van deze tijd. Ze is door en door vals, erger dan ik ooit in mijn leven u heb gezegd. Laat u niet bedriegen door uw eigen overleggingen, want ook die zijn vals.

Is het al begonnen? *Is het al begonnen?* Zijt ge althans zover gekomen dat u zegt – niet gezegd hebt, maar dat u zegt –: “Ik móét bekeerd worden; ik móét, ik móét, *ik móét*”. Waar dit moeten is, daar is misschien iets gewonnen. En waar het niet gevonden wordt, ach, ach...! “Ik móét bekeerd worden!”, zo moet het zijn. Want op een ziekbed of in een andere moeilijke omstandigheid kan een mens dat wel eens zeggen: “Ja, ik zou ook wel bekeerd dienen te zijn”, of: “Ik zou bekeerd willen zijn”, maar dat is alles niets. Vertrouw uzelf maar niets toe, want ge zijt een leugenaar en een bedrieger, zo erg als de duivel zelf. Het moet een moeten zijn, móéten!

En als u niet verder kunt in deze weg – en dat is de ondervinding van allen die later bekeerd zijn geworden – als u niet verder kunt, dan moet u niet gaan praten en zeggen: “Ach, het is zo moeilijk. Ach, of het me gegeven werd, want het is toch een gegeven goed”, enzovoort. Dat is alles onzin. Als u niet verder kunt, dan moet u zich nog meer terugtrekken in de eenzaamheid, en nog ernstiger werken, en nog harder roepen, en nog meer zuchten en klagen en wenen. En een ander hoeft dat heus niet te merken. Gaat u maar in stilte uw weg. En u moet er vooral niet met iedereen over spreken, want daar is het geen tijd voor. Er is nagenoeg geen kennis meer onder het overblijfsel. Wat zou er dan zijn buiten het overblijfsel? Als ik terugdenk, dan moet ik zeggen: wat heb ik toch een onzin gehoord, terwijl men meende het voor goede munt te kunnen laten doorgaan. Maar zonder u af met de Bijbel en met wat daarop gegrond is. Ga de eenzaamheid in, en vraag en roep en klaag.

Hebt u het er niet voor over? Hoe voedt u uw kinderen op? Laat ge het maar gaan bij uw kinderen? Ziet u ertegenop om ze te straffen? En denkt u: “Ach, die kinderen, ik doe ze liefst geen verdriet aan”? Hebt u ook nagedacht over de gevolgen hiervan? Wilt u ze geen verdriet aandoen, dan zal er een ander wezen die ze verdriet aandoet. En ze krijgen het in de dubbele mate, omdat u ze geen verdriet wilde aandoen. Maar zo handelt God ook! “Hij kastijdt ons”, zo staat er in de brief aan de Hebreëën, “Hij kastijdt ons tot ons nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden” (Hebr. 12:10).

Bedenk dat alles te verkiezen is boven verloren gaan. Want wat het ook moge

wezen, als u het verkiest boven verloren gaan, dan zal dat meevallen. Maar verloren gaan zal niet meevallen. En zie toe, als u een boek leest, laat dat dan het rechte zijn. En dan zullen die u het meeste goed doen, die u nu het grootste verdriet veroorzaken en moeilijkheid bezorgen. Een zalvende en op het lichtst helende prediking is te mijden, evenals een dokter die ten opzichte van het lichaam er gemakkelijk overheen gaat.

En hebt u het voorrecht, naar uw gedachte, dat u een begenadigd mens zijt, dan moet ik u toch ook nog een paar vragen doen. En als u werkelijk begenadigd zijt, dan zult u mij ervoor danken, of liever, de Heere.

De eerste vraag is: “Wat hebt ge nu voor de Heere gedaan na uw bekering?” Mischien zoudt u willen ten antwoord geven: “Hierop kan niets gezegd worden, want degenen die wat voor de Heere gedaan hadden, wisten niet dát ze het gedaan hadden, volgens Mattheüs 25” (vs. 37-39). Nee, u hebt gelijk, maar laat me dan deze vraag verwisselen met een andere: “Laat gij u leiden? Zijt u een gestorven en stervend mens, geestelijk genomen?”

En mijn tweede vraag was: “Wat hebt u voor de Heere geleden?” Ge hebt mischien wat geleden om uw zonden, of om uw slecht humeur, of ook om een andere reden. Maar nu vraag ik u: “Wat hebt gij voor de Heere geleden?” Laat niet na op deze vragen het antwoord te geven, of wil niet rusten voordat gij er het antwoord op hebt. Gebruik er bijvoorbeeld deze dag voor.

Amen.

Gebed:

Het is alles zo diep en zo wijd, zo groot en zo goed, zo heerlijk, Heere, al wat er in Uw Woord gevonden wordt, en al wat Gij gewrocht hebt, waarlijk, dit zal juichen tot Uw eer. Jozef van Arimathéa doet het. Hij juicht, hij geeft U de ere, en hij dankt er U voor dat Gij hem niet zomaar wilde laten gaan, dat Gij hem, toen hij op aarde was, ingewonnen hebt om U een lichte dienst te bewijzen. Want hij weet – hij wist het toen, maar hij weet het nu nog veel beter – dat Gij Uw Zoon door *zijn* hand en gaven begraven hebt.

Heere, doe ons de stof van onze prediking overdenken, gedurig, en telkens weer. De inhoud van Uw Woord laat Gij telkens tot ons komen. Geef dat dit ons werk geve, dag en nacht.

Vergeef het zondige dat het prediken aankleefde, en gedenk ons nu wij vanhier gaan. Doe ons U dankbaar zijn dat we nog een woord van Waarheid en gezond verstand mochten horen.

Geleid ons op onze wegen. Bewaar ons. Wat deze week ons zal brengen, weten we niet. En toch kunnen we het weten. Deze week zal ons brengen wat in Uw raad besloten is. Welnu, doe ons dan met de dichter zeggen: “Gij zult mij leiden door Uw raad”. Laat ons geen andere leiding verkiezen. De onze deugt zeker niet. Maar als de onze niet goed is, dan is die van onze naaste ook niet goed.

En laat ons aan U hangen. Laat ons achter U aankomen, en zend ons Uw licht en Uw Waarheid in grotere en kleinere dingen. Gij kunt dit doen, maar Gij zijt ook bereidwillig. Maar laat ons het dan van U verzoeken in geloof. Laat ons U niet *mis*kennen. Laat ons geen kwaad gerucht brengen van het land Immanuëls. Laat ons U *erkennen*, en dan zou ons loon groot zijn.

Amen.

Gezongen: Psalm 119:83 en 84.

Gedeelte van een preek van Calvijn over Mattheüs 27:55-60

Wij zien dat God hier een vreemde en wonderlijke verandering heeft gewerkt, wanneer Hij deze stoutmoedigheid aan Jozef van Arimathéa en Nicodémus gegeven heeft, dat zij de woede van heel het volk niet gevreesd hebben, toen zij onze Heere Jezus zijn komen begraven. Tevoren was Nicodémus bij nacht gekomen, vrezend voor het merk der schande. Nu begraaft hij onze Heere Jezus, zelfs wanneer Hij tot de uiterste versmaadheid gekomen is. Zo moet God hem dus nieuwe moed gegeven hebben, want hij zou zich verborgen hebben en geen duisternis zou hem, gezien zijn schuchterheid en lafheid, donker genoeg geweest zijn, als God deze zonde niet in hem had gebeterd. Kortom, wij zien hoe de dood van onze Heere winst gebracht heeft en dat Hij reeds toen de genadegaven van Zijn Heilige Geest uitgebreid heeft over deze arme lieden, die tonen nooit voor hun geloof te hebben durven uitkomen. Nu spreken zij niet alleen met hun mond, maar hun daden bewijzen dat zij liever voor verfoeilijk bij de wereld worden gehouden en intussen discipelen zijn van Jezus Christus, dan te verliezen wat zij verkregen hadden, namelijk de zaligheid om niet, die hun was aangeboden.

En daarom wordt ook gezegd dat Jozef het Koninkrijk Gods “verwachtte”. Door dat woord wordt uitgedrukt dat wij vervreemd zijn van God en uitgebannen uit Zijn Koninkrijk, totdat Hij ons tot Zich vergadert om Zijn volk te zijn. Wij zien dus hoe ellendig de toestand der mensen is, totdat onze Heere Jezus hen tot Zich heeft geroepen om hen toe te wijden aan Zijn Vader. En als wij van die weldaad gescheiden blijven, wee en schande over ons!